

OPIS TECHNICZNY

do projektu budowlanego tunelu kolejowego

w rejonie przystanku SKM Gdynia Wzgórze Św. Maksymiliana.

1. PODSTAWA OPRACOWANIA PROJEKTU.

- PN-85/S-10030 Obiekty mostowe. Obciążenia.
- PN-91/S-10042 Obiekty mostowe. Konstrukcje betonowe, żelbetowe i sprężone. Projektowanie.
- PN-82/S-10052 Obiekty mostowe. Konstrukcje stalowe. Projektowanie.
- PN-81/B-03020 Grunty budowlane. Posadowienie bezpośrednie budowli. Obciążenia statyczne i projektowanie.
- Warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać drogowe obiekty inżynierskie i ich usytuowanie.
- Warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać budowle kolejowe i ich usytuowanie.
- D2 Warunki techniczne, dla kolejowych obiektów inżynierskich PKP.
- Katalog Detali Mostowych, Warszawa 2002.
- Dokumentacja geologiczno-inżynierska wykonana przez PUH Fundament sp. z o.o. w Gdańsku.

2. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA.

Przedmiotem opracowania jest nowy tunel pod torami kolejowymi (wiadukt kolejowy) PLK i SKM w rejonie przystanku SKM wzgórze Św. Maksymiliana w Gdyni.

Zakres opracowania części mostowej obejmuje projekt tunelu i ścian oporowych od strony Gdańska.

3. LOKALIZACJA.

Projektowany tunel położony jest na terenie kolejowym w Gdyni, usytuowany jest w km 19,239 linii nr 250 SKM Gdańsk - Rumia, w km 19,267 linii nr 202 Gdańsk – Stargard Szczeciński, w km 202,62 toru nr 101 i 202,71 toru nr 102 linii nr 201 Nowa Wieś Wielka Gdynia Port Centralny.

Pod obiektem usytuowana będzie nowa trasa drogowa łącząca ul. Władysława IV z Drogą Gdyńską. Od strony Gdyni wzdłuż przyczółka będzie poprowadzony chodnik wyniesiony ponad poziom jezdni.

4. STAN ISTNIEJĄCY.

W miejscu projektowanego obiektu znajduje się obecnie 6 torów kolejowych:

- 2 tory zelektryfikowane linii nr 250 SKM Gdańsk - Rumia,
- 2 tory zelektryfikowane linii nr 202 Gdańsk – Stargard Szczeciński,
- 2 tory niezelektryfikowane linii nr 201 Nowa Wieś Wielka Gdynia Port Centralny.

Wszystkie tory kolejowe są usytuowane na nasypie.

5. WARUNKI GRUNTOWE.

W podłożu zalegają grunty rodzime oraz nasypowe różniące się genezą, litologią oraz właściwościami fizykomechanicznymi.

Ukształtowanie terenu w rejonie badań związane jest z akumulacyjno-erozyjną działalnością wód wodnolodowcowych. Na podstawie badań stwierdzono występowanie w podłożu gruntowym, poniżej warstwy nasypów, rodzimych utworów czwartorzędowych w postaci kompleksu osadów wodnolodowcowych przykrytych osadami nakładających się na siebie stożków napływowych. Osady stożków napływowych oraz utwory wodnolodowcowe to osady piaszczyste wykształcone są w szerokim zakresie frakcji: piasków pylastych, drobnych średnich, grubych oraz pospółek żwirów z domieszką kamieni i otoczków. Stwierdzono wśród osadów plejstoceńskich występowanie nieciągłych warstewek piasków gliniastych.

Woda gruntowa o swobodnym zwierciadle występuje na głębokości ~5,3m poniżej poziomu posadowienia.

6. DOCELOWY UKŁAD TOROWY.

Docelowy układ torowy przewiduje pozostawienie 6 istniejących torów oraz budowę dodatkowego toru Kolei Metropolitalnej, usytuowanego na wschód od toru nr 501 SKM w odległości osiowej 6,0 m.

Przebieg istniejących torów może ulec nieznacznym zmianom w planie i profilu, wynikającym

z docelowej regulacji torów w trakcie modernizacji linii E65 Gdynia - Warszawa.

7. PRZĘŚŁA TUNELU

Zaprojektowano obiekt jednoprzęsłowy o konstrukcji stalowej ze stali S355 (18G2A). Z uwagi na konieczność zachowania minimalnej wysokości konstrukcji dla torów nr 1, 2 i 101 przyjęto konstrukcję przęsła wielodźwigarową z płytą stalową ortotropową, dla torów nr 102 linii nr 201, oraz nr 501 i 502 (tory SKM), zastosowano przęsło dwudźwigarowe z jazdą dołem.

Tory na konstrukcji będą ułożone na podsypce tłuczniowej z zachowaniem normatywnej skrajni w podtorzu, min 75 cm od główki szyny na szerokości min 2,20 m od osi toru.

Z uwagi na dużą ilość kolejowego uzbrojenia podziemnego przewidziano na zewnętrznych krawędziach przęseł wielodźwigarowych wydzielone kanały kablowe.

Podpory tunelu żelbetowe masywne, posadowione w sposób bezpośredni. Ściany przyczółków będą przedłużone ścianami oporowymi o konstrukcji żelbetowej, posadowionymi również w sposób bezpośredni.

Wzdłuż krawędzi każdego przęsła będą usytuowane chodniki służbowe.

Dla toru Kolei Metropolitalnej przewidziano możliwość w przyszłości dobudowania przęsła, o konstrukcji stalowej analogicznej jak pod torem nr 501, po przesunięciu przęsła pod kable na zewnątrz układu torowego.

7.1. PRZĘŚŁO POD TORAMI LINII NR 250 SKM.

Pod każdy z torów SKM (nr 501 i 502) zaprojektowano niezależne, oddzielne obiekty, każdy jako dwudźwigarowy (blachownice) ze stalową płytą ortotropową (blacha pomostu gr. 12mm usztywniona podłużnymi żebrami z płaskowników 180x16mm w rozstawie 450mm oraz poprzecznicami teowymi w rozstawie 1360mm). Rozpiętość teoretyczna każdego obiektu - $L_t = 16,30$ m.

Do dźwigarów, po zewnętrznych stronach torów, zamocowano wsporniki stalowe (C200) chodnika służbowego szer. 75cm oraz pomostu na kable wszystko z pomostem ze stalowych kratek pomostowych.

Wysokość konstrukcyjna każdego obiektu (od główki szyny do spodu przęsła) - 130 cm, osiowy rozstaw dźwigarów 5,10m.

7.2. PRZĘŚŁO POD TORAMI LINII NR 202 I TOREM NR 101 LINII NR 201.

Pod każdy z torów linii 202 i 201 zaprojektowano oddzielne obiekty jako wielodźwigarowe (blachownice) z jazdą górą ze stalową płytą ortotropową (blacha pomostu gr. 20mm

usztywniona podłużnymi dźwigarami w rozstawie 600mm oraz poprzecznicami teowymi w rozstawie 1630mm). Rozpiętość teoretyczna obiektu - $L_t = 16,30$ m.

Nad skrajnymi dźwigarami, po zewnętrznych stronach torów, wykonowano chodniki służbowe szer. 75cm z pomostem ze stalowej blachy żeberkowej.

Wysokość konstrukcyjna obiektu (od główki szyny do spodu dźwigara) - 1680 cm, osiowy rozstaw dźwigarów 0,60m.

7.3. PRZĘSŁO POD TOREM NR 102 LINII NR 201.

Pod tor nr 102 zaprojektowano obiekt jako dwudźwigarowy (dźwigary skrzynkowe) ze stalową płytą ortotropową (blacha pomostu gr. 12mm usztywniona podłużnymi żebrami z płaskowników 180x16mm w rozstawie 450mm oraz poprzecznicami teowymi w rozstawie 1450mm). Rozpiętość teoretyczna obiektu - $L_t = 20,20$ m.

Do dźwigara po zewnętrznej stronie torów, zamocowano wsporniki stalowe (C200) chodnika służbowego szer. 75cm oraz pomostu na kable wszystko z pomostem ze stalowych kratek pomostowych.

Wysokość konstrukcyjna obiektu (od główki szyny do spodu przęsła) - 130 cm, osiowy rozstaw dźwigarów 5,30m.

8. PRZYCZÓŁKI.

Zaprojektowano przyczółki pod istniejącymi torami kolejowymi oraz pod docelowy tor Kolei Metropolitalnej.

Przyczółek pod tor docelowy będzie wymagał w przyszłości adaptacji części górnej – ścianki żwirowej i ciosów podłożyskowych - w zakresie przystosowania oparcia przęsła.

Przyczółki zaprojektowano jako żelbetowe masywne z betonu B30, W8, F150, zbrojonego stalą BSt500S i St3SX. Ciosy podłożyskowe zaprojektowano z betonu B40, W8, F150.

Posadowienie obu przyczółków zaprojektowano jako bezpośrednie na warstwie betonu podkładowego grubości 20cm. Od strony nasypu kolejowego przewidziano wykonanie ścianki szczelnej z grodzic typu G-62 w celu umocnienia wykopu, po zakończeniu budowy obcinanej i pozostawianej w gruncie.

8.1. PRZYCZÓŁEK OD STRONY GDAŃSKA.

Przyczółek masywny żelbetowy, posadowiony bezpośrednio na gruncie.

Ściana przyczółka o grubości 90 cm. Kształt ściany dostosowany do linii krawężnika jezdni

drogowej pod obiektem, położony w łuku poziomym i prostej.

Fundamenty o szerokości 6,00 m i wysokości 1,0 m usytuowano w planie w nawiązaniu do krzywizny ściany przyczółka.

8.2. PRZYCZÓŁEK OD STRONY GDYNI.

Przyczółek masywny żelbetowy, posadowiony bezpośrednio na gruncie.

Ściana przyczółka o grubości 90 cm, z lokalnym poszerzeniem do 141 cm. Kształt ściany dostosowany do linii krawężnika jezdni drogowej pod obiektem, położonego w łukach poziomych i prostej.

Fundamenty o szerokości 6,00 m i wysokości 1,0 m usytuowano w planie w nawiązaniu do krzywizny ściany przyczółka.

Od strony jezdni zostanie wykonana dodatkowa ścianka oporowa podtrzymująca wyniesiony ponad poziom jezdni chodnik.

9. ŁOŻYSKA

Zaprojektowano łożyska garnkowe, po cztery dla przęsał pod każdym torem, o podanej niżej wymaganej nośności charakterystycznej.

Przyczółek od strony Gdyni - łożyska stałe, $V = 1500 \text{ kN}$, $V_{\min} = 360 \text{ kN}$, $H = 150 \text{ kN}$. Kąt obrotu $\text{tg}\alpha = 0,01$.

Przyczółek od strony Gdańska - łożyska ruchome jednokierunkowo przesuwne, $V = 1500 \text{ kN}$, $V_{\min} = 360 \text{ kN}$, $e = \pm 25 \text{ mm}$.

Kąt obrotu $\text{tg}\alpha = 0,01$.

10. ODWODNIENIE.

Odwodnienie przęsał wielodźwigarowych i dwudźwigarowych pod torami SKM powierzchniowe spadkami podłużnymi płyty pomostu za przyczółki, do drenażu z rur PCV $\phi 200 \text{ mm}$ w geowłókninie, ułożonego na rygolce betonowej, z filtrem odwrotnym żwirowo-tłuczniowym, włączony do istniejącej kanalizacji deszczowej.

Odwodnienie przęsał dwudźwigarowego pod torem nr 102 zaprojektowano za pomocą wpustów indywidualnych $\phi 100 \text{ mm}$ usytuowanych w osi toru co $\sim 2,9 \text{ m}$, włączonych do rury zbiorczej $\phi 200 \text{ mm}$ z tworzywa wysokociśnieniowego, podwieszanej pod pomostem, wyprowadzonej poza obiekt do drenażu za ścianką żwirową.

Odwodnienie gruntu zasypowego ścian oporowych - drenaż z rur PCV $\phi 200 \text{ mm}$ w

geowłókninie, ułożony na rygolce betonowej, z filtrem odwrotnym żwirowo-tłuczniowym, włączony do kanalizacji deszczowej.

11. DYLATACJE.

Pomiędzy przęsłami wielodźwigarowymi na międzytorzach zaprojektowano dylatacje podłużne, szczelne typu blokowego, zapewniające przemieszczenia wzajemne przęsła ± 25 mm.

Szczeliny dylatacyjne na końcach przęseł, między korytem balastowym, a ściankami przyczółków będą uszczelnione klejonymi taśmami dylatacyjnymi PCV o przekroju 300x3 mm.

Szczeliny dylatacyjne między segmentami ścian przyczółków od strony gruntu będą również uszczelnione klejonymi taśmami dylatacyjnymi PCV o przekroju 300x3 mm, a od strony zewnętrznej (ulicy) kitem dylatacyjnym trwale plastycznym w kolorze betonu.

12. ZABEZPIECZENIE ANTYKOROZYJNE KONSTRUKCJI STALOWEJ I KORYTA BALASTOWEGO.

Zabezpieczenie antykorozyjne konstrukcji stalowej obiektów zaprojektowano dla kategorii korozyjności atmosfery C4 wg EN ISO 12944-2:1988.

Jako antykorozyjne zabezpieczenie stalowej konstrukcji nośnej przyjęto metalizację natryskową o grubości powłoki min 200 μ m z doszczelnieniem 3-ma warstwami farb epoksydowo - poliuretanowych o grubości powłoki min 200 μ m. Łączną grubość powłoki określono jako min 400 μ m. Powyższe pokrycie należy wykonać na powierzchniach zewnętrznych. Powierzchnie dla przekrojów zamkniętych należy zabezpieczyć zestawem do ochrony czasowej i przeprowadzić próbę szczelności.

Zabezpieczenie antykorozyjne należy wykonać wg wymagań PN-EN ISO 12944 „Ochrona przed korozją konstrukcji stalowych za pomocą ochronnych systemów malarskich”.

Izolację powierzchni płyt ortotropowych pod nawierzchnią tłuczniową (koryt balastowych) wykonać z żywic epoksydowo-poliuretanowych o grubości 6 mm odpornych na tłuczeń podsypki (bez warstwy ochronnej).

13. OSŁONY PRZECIWPORAŻENIOWE.

Nad trakcją trolejbusową zaprojektowano osłony przeciwporażeniowe (wys. 2.1m)

wykonane w formie stalowego rusztu z rur kwadratowych ze sali St3S pokrytego płytami poliwęglanowymi, mocowanych do balustrad chodników rewizyjnych. Jako antykorozyjne zabezpieczenie przyjęto cynkowanie ogniowe z doszczelnieniem zestawem malarskim epoksydowo – poliuretanowym, o grubości powłoki min 210µm.

14. TORY NA OBIEKCIE I DOJAZDACH.

Nawierzchnię na obiekcie wielodźwigarowym stanowią szyny 60E1 na podkładach strunobetonowych PS94/SB-4 z mocowaniem sprężystym typu SB, układanymi na podsypce tłuczniowej kl. 1 o granulacji 31,5/50 do głębokości 0.75cm poniżej główki szyny. Na pozostałych obiektach szyny i podkłady istniejące z rozbiórki torów na czas budowy.

Na dojazdach do obiektu (pod każdym torem) należy wykonać odcinki przejściowe każdy o długości 20m, które zapewnią łagodną zmianę sprężystości podłoża. Odcinki wykonano z gruntu piaszczystego przepuszczalnego stabilizowanego cementem (250kg cementu/m³ gruntu) zgęszczonego do $I_s=1$, układanego na gruncie rodzimym dogęszczonym do wskaźnika zagęszczenia $I_s>0,98$.

Bezpośrednio na warstwie gruntu stabilizowanego cementem należy dać warstwę piaskowo żwirową gr. 15cm oraz warstwę kłińca gr. 15cm, a na niej nową podsypkę tłuczniową gr. 35cm.

Regulację i stabilizację torów wykonać na długości po 100 m od przyczółków i dla każdego toru.

15. ŚCIANY OPOROWE.

Ściany oporowe stanowią przedłużenie ścian korpusów przyczółków.

Ścianę oporową przy torze nr 102 od strony Gdyni ujęto w projekcie murów oporowych, od strony Gdańska ujęto w niniejszym projekcie.

Zaprojektowano ścianę żelbetową typu kąтового z betonu B30, W8, F150, zbrojonego stalą BSt500S i St3SX, zmiennej wysokości, dostosowanej do warunków terenowych. W planie ściana oporowa jest poprowadzona po łuku i prostej od strony toru nr 102, natomiast od strony toru nr 501 ściana oporowa jest dwukrotnie załamana w planie.

Posadowienie fundamentów ścian bezpośrednie na warstwie betonu podkładowego grubości 20cm

Konstrukcję ściany oporowej pod docelowym torem Kolei Metropolitalnej przystosowano

do docelowej adaptacji na przyczółek.

Teren wzdłuż murów należy wyrównać z nadaniem odpowiedniego spadku i obsiać trawą. Na murach oporowych dano stalową balustradę mocowaną poprzez przykręcenie blachy podstawy (za pomocą nakrętek) do zabetonowanych w betonie murów kotew lub do kotew wklejanych w wiercone otwory w betonie.

Balustradę należy zabezpieczyć antykorozyjnie przez cynkowanie ogniowe (70 μ m) i doszczelnienie zestawem malarskim na bazie farb epoksydowo - poliuretanowych (160 μ m). Minimalna łączna grubość powłoki wynosi 230 μ m.

Powierzchnie betonowe ścian murów i oczepów, ulegające zasypaniu gruntem, należy zabezpieczyć powłokową izolacją bitumiczną, a dolne płyty murów typu „wannowego” papą termozgrzewalną.

Powierzchnie betonowe odsłonięte należy pokryć środkami do powierzchniowej ochrony betonu o zdolności przenoszenia zarysowań do 0.1mm uwzględniając kolorystykę.

16. USZYNIENIE I UZIEMIENIE KONSTRUKCJI.

Konstrukcję stalową każdego obiektu należy uziemić poprzez trwałe połączenie konstrukcji stalowej za pomocą bednarki 40x5mm OC z uziomem z pręta $\square$ 16mm L=10m, wbitego w grunt. Dodatkowo konstrukcję stalową należy uszynić poprzez ich trwałe połączenie z linkami uszynienia grupowego sieci trakcyjnej. Połączenia konstrukcji stalowej z uszynieniem grupowym należy wykonać przewodem ALYd 1x120mm² na 1kV.

17. ORGANIZACJA RUCHU KOLEJOWEGO I WYTTCZNE REALIZACJI.

17.1. ZAŁOŻENIA.

Budowa tunelu będzie prowadzona przy czynnym ruchu kolejowym na linii nr 250 i 202.

Na linii nr 201 ruch będzie prowadzony przemiennie po jednym torze, drugi tor będzie zamknięty.

Tory czynne w strefie robót będą ułożone na konstrukcjach odciążających typu mostowego.

Prędkość jazdy pociągów 30 km/godz.

Na czas wbicia ścianek szczelnych, wbudowania konstrukcji odciążających, demontażu konstrukcji odciążających i ustawiania konstrukcji stalowej przeseł ruch kolejowy na kolejnych torach objętych robotami musi być wstrzymany.

Przewidywane czasy całkowitych zamknięć torów:

- wbicie ścianek szczelnych i wbudowanie konstrukcji odciążającej – 4 doby/konstrukcję pod jeden tor,
- demontaż konstrukcji odciążającej i wbudowanie konstrukcji przęsła tunelu – 7 dób/konstrukcję.

Długość strefy robót, mierzona wzdłuż torów, z uwagi na konstrukcje odciążające o rozpiętości 30,0 m, wyniesie po 20 m od osi obiektu, razem 40 m.

Uwagi:

1. Wykonawca robót przed przystąpieniem do budowy tunelu winien opracować i uzgodnić z PKP PLK i SKM szczegółowy harmonogram prowadzenia ruchu kolejowego na czas robót.
2. Podane w dokumentacji przekroje konstrukcji odciążających dla torów podano przykładowo. Wykonawca robót może zastosować konstrukcję odciążającą dowolnego typu, spełniającą wymagania:
  - nośność konstrukcji – obciążenia kolejowe $k = 0$ wg PN-85/S-10030
  - prędkość jazdy pociągów 30 km/h
  - zamocowanie toru do konstrukcji zapewniające izolację toków szyn.
3. Konstrukcję odciążającą pod kable srk i inne należy wykonać jako stalową spawaną kratownicę z elementów walcowanych (kątowniki). Można zastosować rygiel typowej bramki trakcyjnej.

17.2. ETAPOWANIE ROBÓT

ETAP I. Budowa tunelu pod torami SKM nr 501 i 502.

Tory nr 501 i 502 na konstrukcji odciążającej dł. 30 m, czynne. Prędkość 30 km/h.

Tor nr 101 zamknięty.

Tory nr 1, 2 i 102 czynne bez ograniczeń.

Dodatkowe przęsło tymczasowe z prawej strony toru nr 501 na przełożenie instalacji podziemnych.

Instalacje ułożone na międzytorzu torów nr 502 i 101 będą przełożone na międzytorze 101 – 1 lub na konstrukcję odc. toru nr 502.

ETAP II. Budowa tunelu pod torami nr 101, 1 i 2

Tory nr 501 i 502 na nowej konstrukcji tunelu, czynne bez ograniczeń.

Tor nr 101 na konstrukcji odciążającej dł. 30 m, czynny. Prędkość 30 km/h.

Tory nr 1 i 2 na konstrukcji odciążającej dł. 30 m, czynne. Prędkość 30 km/h.

Tor nr 102 zamknięty.

ETAP III. Budowa tunelu pod torem nr 102.

Tory nr 501 i 502 na nowej konstrukcji tunelu, czynne bez ograniczeń.

Tor nr 101 na nowej konstrukcji tunelu, czynny bez ograniczeń.

Tory nr 1 i 2 na nowej konstrukcji tunelu, czynne bez ograniczeń.

Tor nr 102 zamknięty.

17.3. BUDOWA PODPÓR.

Wykopy pod fundamenty w ściankach stalowych szczelnych wysokości 12 m wbijanych.

Ścianki szczelne po zakończeniu budowy będą obcinane i pozostawiane w gruncie.

Tory czynne ułożone na konstrukcjach odciążających.

17.4. MONTAŻ PRZĘSEŁ.

Przęsła będą przywiezione z wytwórni w segmentach transportowych i w rejonie budowy scalane w jedną całość np. na rusztowaniach usytuowanych obok toru kolejowego.

Następnie scalone przęsła będą ustawiane na łożyskach za pomocą dźwigu kolejowego.

Wykonawca opracuje we własnym zakresie projekt dokumentacji warsztatowej z podziałem na segmenty transportowe oraz projekt montażu konstrukcji w dostosowaniu do posiadanego sprzętu.

17.5. ZABEZPIECZENIE ISTNIEJĄCEGO UZBROJENIA I URZĄDZEŃ.

W strefie budowy tunelu występują instalacje i urządzenia kolejowe. Są to kable teletechniczne, energetyczne, srk oraz urządzenia srk. Tory linii nr 250 i 202 są zelektryfikowane.

Usunięcie kolizji należy wykonać według projektów branżowych.

W celu umożliwienia przejścia kabli nad strefą robót przewidziano ustawienie dodatkowych przęseł konstrukcji tymczasowych dla kabli, usytuowanych po prawej stronie toru nr 501 i lewej stronie toru nr 102.

Urządzenie srk – dławik – będzie zamontowane na wsporniku zamocowanym do konstrukcji odciażającej w torze nr 502.

Bramki i słupy wsporcze sieci trakcyjnej torów zelektryfikowanych kolidujące z robotami mostowymi zostaną przebudowane.

18. MATERIAŁY.

18.1. STAL.

Stal konstrukcyjna – S355 J2+N (18G2A)

Stal zbrojeniowa – BSt500S, St3SX

18.1. BETON.

Beton konstrukcyjny:

B30, W8, F150 (C25/30 wg PN-EN 206-1) - przyczółki i mury oporowe
wraz z ławami

B40, W8, F150 (C30/37 wg PN-EN 206-1) - ciosy podłożyskowe

Beton podkładowy – B20

19. UWAGI KOŃCOWE.

1. Roboty betonowe należy wykonać zgodnie z "Wymaganiami i zaleceniami dotyczącymi wykonywania betonów do konstrukcji mostowych"- opracowanych przez Generalną Dyрекcję Dróg Publicznych w Warszawie w 1990r.
2. Przed rozpoczęciem robót ziemnych należy wykonać próbne przekopy celem identyfikacji przebiegu ewentualnych nie zinwentaryzowanych przewodów instalacyjnych.
3. Prace w obrębie przewodów instalacyjnych należy uzgodnić i prowadzić pod nadzorem użytkowników.
4. Wszystkie przewody instalacyjne w obrębie robót należy podwiesić i zabezpieczyć na czas prowadzenia robót.
5. Wszystkie roboty, a szczególnie montażowe i rusztowaniowe oraz z zastosowaniem materiałów niebezpiecznych, należy prowadzić z zachowaniem przepisów BHP.
6. Wszystkie zastosowane materiały powinny posiadać aprobatę techniczną IBDiM w Warszawie.
7. Przed oddaniem obiektu do eksploatacji należy wykonać próbne obciążenie obiektu.

20. INFORMACJA BIOZ.

Kierownik budowy jest obowiązany przed rozpoczęciem budowy sporządzić PLAN BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA”, uwzględniając specyfikę planowanej inwestycji i warunki prowadzenia robót budowlanych na każdym stanowisku pracy.

Przygotowany Planu Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia dla realizacji inwestycji należy opracować na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r., w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, oraz na podstawie art. 21a ust. 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2003 r. Nr 207, poz. 2016, z późniejszymi. Zmianami. Wymagane jest również, aby ten plan został pozytywnie zaopiniowany przez rzeczoznawcę w zakresie BHP

Wskazanie dotyczące przewidywanych zagrożeń występujących podczas realizacji robót budowlanych, określające skalę i rodzaje zagrożeń oraz miejsce i czas ich wystąpienia.

Wskazanie przygotowano na podstawie szczegółowego zakresu robót budowlanych, o których mowa w art. 21a ust. 2 ustawy - Prawo budowlane, oraz §4 przedmiotowego rozporządzenia, a obejmuje ono w tym przypadku następujące zagrożenia mogące się pojawić podczas wykonywania następujących robót:

- §4. p. 1.b) wykonywanie wykopów o ścianach pionowych bez rozparcia o głębokości większej niż 1,5 m oraz wykopów o bezpiecznym nachyleniu ścian o głębokości większej niż 6,0 m,
- §4. p. 1. f) roboty wykonywane przy użyciu dźwigów,
- §4. p. 2) roboty budowlane, przy prowadzeniu których występują działania substancji chemicznych lub czynników biologicznych zagrażających bezpieczeństwu i zdrowiu ludzi,

Miejsce występowania wyżej wskazanych przewidywanych zagrożeń: - budowa tunelu drogowego

Wytyczne dotyczące sporządzenia Planu i sposobu prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót.

Dla ww. robót Kierownik Budowy jest zobowiązany sporządzić lub zapewnić sporządzenie, przed rozpoczęciem budowy Planu Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia, zawierające następujące informacje:

- plan zagospodarowania placu budowy z rozmieszczeniem wewnętrznych ciągów komunikacyjnych, granic stref ochronnych, urządzeń przeciwpożarowych i sprzętu ratunkowego;
- zakres robót i kolejność realizacji poszczególnych etapów robót;
- informacje dotyczące przewidywanych zagrożeń występujących podczas realizacji;
- informacje dotyczące wydzielenia i oznakowania miejsca prowadzenia robót stwarzających zagrożenie;
- informacje o sposobie prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych zawierające:
  - wykonywanie prac w warunkach zapewniających bezpieczne i higieniczne warunki pracy,
  - zakaz wykonywania czynności których nie posiada odpowiednich kwalifikacji,
  - umiejętne postępowanie na wypadek wystąpienia sytuacji awaryjnych czy stanu zagrożenia zdrowia,
  - zapobieganie i wykrywanie zagrożeń wypadkowych i chorobowych oraz zgłaszanie ich przełożonym,
  - prawidłowe czynności przed rozpoczęciem pracy poprzez skontrolowanie sprawności urządzeń, narzędzi i środków ochrony indywidualnej w zależności od stanowiska pracy,
  - zakaz pracy po stwierdzeniu zagrożenia dla zdrowia lub życia pracownika albo gdy wykonywana przez niego praca grozi takim niebezpieczeństwem innym osobom,
  - informowanie o stwierdzonym zagrożeniu współpracowników i przełożonych w ramach obowiązków dotyczących bezpieczeństwa i higieny, niezwłoczne zgłaszanie przełożonym wypadków przy pracy oraz ewentualnych objawów chorobowych pracowników,
  - wykonywanie pracy w pozycji najwłaściwszej z uwzględnieniem zasad ergonomii na stanowisku pracy oraz stosowanie przerw,
  - obowiązek korzystania z obiektów zaplecza socjalnego (szatnie) oraz spożywania posiłków w miejscach do tego wyznaczonych.

Obowiązujące przepisy BHP, p. poż., które winny być wykorzystane (uwzględnione) przy opracowaniu przez Wykonawcę planu BIOZ:

- Ustawa z dnia 7.07.1994 r. - PRAWO BUDOWLANE(Dz.U. nr 207, poz.2016 wraz z późniejszymi zmianami),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23.06.2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz.U. nr 120, poz. 1126),
- Kodeks pracy, dział 10, „Bezpieczeństwo i higiena pracy,”
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy,
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 20 września 2001 r w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych,
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 27 kwietnia 2000 r w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach spawalniczych,
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 06.02.2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych,
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26.06.2002 r. w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia,
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14.03.2000 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych (Dz. U. nr 26, poz.313 z późniejszymi zmianami) (Dyrektywa 90/269/EWG dotycząca ręcznych prac transportowych),
- PN-N-18002 systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy. Ogólne wytyczne do oceny ryzyka zawodowego oraz Kodeks pracy art.226. Informacja o ryzyku zawodowym,
- Przepisy w zakresie ochrony przeciwpożarowej:
- Ustawa z dnia 24.08.1991 r o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. nr 88, poz. 400 z późniejszymi zmianami) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22.04.1998 r. w sprawie wyrobów służących do ochrony przeciw pożarowej, które mogą być wprowadzone do obrotu i stosowane wyłącznie na podstawie certyfikatu zgodności (Dz.U. nr 55, poz. 362),

- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19.01.1998 r. w sprawie czynności kontrolno – rozpoznawczych z zakresu ochrony przeciwpożarowej oraz osób upoważnionych do jej przeprowadzania (Dz.U. nr 15, poz.69),
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16.06.2003 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów PN-B-02852:2001 Ochrona przeciwpożarowa w budownictwie. Obliczanie obciążenia ogniowego oraz wyznaczanie względnego czasu trwania pożaru,
- Dyrektywa 92/58/EWG dotycząca znaków bezpieczeństwa (załącznik do obwieszczenia Ministra Gospodarki, Pracy i polityki Społecznej z dnia 28.08.2003 r.),
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 201.2001 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. nr.4, poz.36),
- Ustawy z dnia 28.04.2000 r. o systemie oceny zgodności, akredytacji oraz zmianie niektórych ustaw oraz Rozporządzenie Rady Ministrów określające minimalne wymagania dla środków ochrony indywidualnej, warunki i tryb dokonywania oceny zgodności oraz sposób oznakowania CE (dyrektywa 89/656/EWG dotycząca stosowania środków ochrony indywidualnej).

Zapewnienie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (po zakończeniu budowy) w czasie eksploatacji obiektu zostanie zapewniona przez zastosowanie poręczy na obiekcie.

Opracował
mgr inż. Andrzej Mieszczuk